

Kenzaburo

Oe

Sessiz Çığlık

Çeviri: H. CAN ERKİN

♥ can
çağdaş

KENZABURO OE
SESSİZ ÇIĞLIK

Can Çağdaş

Sessiz Çılgılık, Kenzaburo Oe

Japonca aslından çeviren: H. Can Erkin

Man'en gannen no futtoburo

İlk basım: Kodansha, 1967

© 2022, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe hakları The Wylie Agency aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Şubat 2022, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi Editörü: Cem Alpan

Editör: Su Akaydın

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Emin Petek

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Pelin Kahraman / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-5590-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750755903

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

KENZABURO OE
SESSİZ ÇIĞLIK

ROMAN

Japonca aslından çeviren

H. Can Erkin

♥can

Kenzaburo Oe'nin Can Yayınları'ndaki diğler kitapları:

Kişisel Bir Sorun, 2010

Kurbanı Beslemek, 2015

KENZABURO OE, 1935 yılında Japonya'nın Şikoku Adası'nda doğdu. Tokyo Üniversitesi'nde Fransız edebiyatı eğitimi gördü. Eserlerinde İkinci Dünya Savaşı sonrasında yetişen kuşağın hayal kırıklığını ve duygularını ifade etti. Güçlü toplumsal ve siyasal eleştirileriyle Japon edebiyatında kendine özgü bir yer edindi. 1957'de *Kurbanı Beslemek*, 1964'te *Kişisel Bir Sorun*, 1967'de *Sessiz Çılgılık*, 1969'da *Delilikten Kurtar Bizi*, 1983'te *Atarashii hito yo, mezameyo (Ayağa Kalk Genç Adam)* adlı eseri yayımlandı. Çarpıcı romanları ona dünya edebiyatında da önemli bir yer kazandırdı; Oe, 1994 Nobel Edebiyat Ödülü'yle onurlandırıldı.

H. CAN ERKİN, 1968'de Çorum'da doğdu. Çevirmen, öğretim üyesi. 1991 Ankara Üniversitesi DTCF Japon Dili ve Edebiyatı mezunu. 1996'da Hokkaido Üniversitesi'nde yüksek lisansını, 2001'de Ankara Üniversitesi'nde doktorasını tamamladı. Yamamoto Tsunetomo, Osamu Dazai, Kavabata Yasunari, Ryu Murakami, Haruki Murakami, Ryo Kuroki gibi Japon edebiyatının önde gelen isimlerinin eserlerini dilimize kazandırdı.

Ölünün Peşinde

Günün ağarmasından önceki zifirî karanlıkta uyanarak sıcak “beklenti” hissini arayışı içerisinde, acı veren rüyanın izler bıraktığı bilincimi yokluyorum. İç organlarımı yakarak aşağılara inen viskinin verdiği hisle aynı şekilde, ateşli “beklenti” hissini vücudumun derinliklerinde yeniden belirmesini içim içime sığmaz halde ümit ederek giriştiğim arayışlar hep boş çıkıyor. Güçten yoksun kalan parmaklarımı sıkıyorum. Sonra, bedenimin her yerinde et ve kemiğimin ağırlığını ayrı ayrı algılayan bilincim, aydınlığa doğru istemeye istemeye tedirgin adımlar atarak bu algılamanın keskin bir sancıya dönüşmesini kabulleniyor. Böylece, her yerinden keskin sancılar yükselen, süreklilik algısından uzak, ağırlaşmış bedenimi, içimde bıkkınlık duygusuyla tekrar yükleniyorum. Kendi doğasının ya da içinde bulunduğu durumun hatırlatılmasını istemeyen bir adamın duruşuyla bacaklarım ve kollarım çarpık bir şekilde uyuyordum.

Her uyanışımda, yitirdiğim sıcak “beklenti” hissini arıyorum. Eksiklik hissini değil, kendi başına fazlasıyla bir olgu haline gelen sıcak “beklenti” hissini. Bulamayaçağımı kabullenince, bir kez daha uykuya ulaşan yokuştan aşağı kendimi bırakmaya çalışıyorum. *Uyu! Uyu! Bu dünya yok!* Fakat bu sabah, fazlasıyla güçlü zehir vücu-

dumda kök salarak her zerremi sancıya boğmuş, uykuya geri dönüşümü engelliyor. Korku fırtınası patlamak üzere. Güneşin doğmasına bir saat kadar daha vardır herhalde. O âna kadar bugünün nasıl bir gün olacağını kavrayamam. Ana rahmindeki bebek gibi hiçbir şeyden habersiz zifirî karanlığın içinde uzanmış yatıyorum. Bir zamanlar böyle anlarda cinsel alışkanlıklarım işe yarardı. Fakat 27 yaşında, evli, engelli, bakımevine bırakılmış bir çocuğa sahip biri olarak kendimi mastürbasyon yaparken düşününce, içimden bir utanç dalgası yükseliyor, ihtiras tohumlarını eziveriyorum. *Uyu! Uyu! Eğer uyuyamıyorsan uyuyan insanları taklit et!* Birden karanlığın içinde dün amelelerin foseptik için kazdıkları dörtgen çukur görünürüyor. Sancıyan vücudumun içinde patlayan tadı buruk zehir çoğalıyor, kulaklarımdan, gözlerimden, burnumdan, ağızımdan, hatta anüsümünden ve idrar yolumdan tüpe konulmuş jöle gibi ığıl ığıl sızacak gibi oluyor.

Uykusunu almış insanlar ne yapıyorsa aynısını yaparak doğruluyor, kesik kesik hareketlerle karanlıkta yürüyorum. Gözlerimi kapatıyorum, vücudumun farklı yerlerini kapıya, duvara, mobilyalara çarpıyor, çarptıkça da söylenmeyle karışık inliyorum. Zaten benim sağ gözüm, gündüz vakti apaçıkken bile görmez. Sağ gözümün o hale gelmesinin temelindeki gizli etkeni bir gün anlayıp anlamayacağımı merak ediyorum. Tiksinç, anlamsız bir kazaydı. Bir sabah yolda yürürken korku ve kızgınlıkla paniğe kapılmış bir ilkokul öğrencisi grubu taş fırlatıverdi. Taş sağ gözüme geldiğinde yola yığılıp kalmış, bu kazaya hiçbir anlam verememiştim. Sağ gözüm ak kısmından siyah kısmına kadar yırtılmış, görme yeteneğimi yitirmiştim. Bugüne kadar, bu kazanın gerçek anlamını idrak edebildiğimi sanmıyorum. Üstelik bunu anlamaktan korktuğumu bile hissedebiliyorum. Eğer sağ gözünüzü avucunuzla kapatacak olursanız, sağ ön tarafınızda

sizi bekleyen birçok şeyle karşılaşacaksınız. Aniden çarpıverirsiniz. Tekrar tekrar başınızı, yüzünüzü bir yerlere vurursunuz. İşte bu yüzden de başım ve yüzümün sağ yarısından açık yaralar eksik olmaz ve çirkinim. Üstelik gözümün yara almasının öncesinden beri, annemin yakışıklı bir adam olacağına inandığı erkek kardeşimle karşılaştırarak yaptığı, benim yetişkin olduğumda ne hale geleceğime dair kehanetini sık sık anımsarım. Günden güne bana yapışıp kalan çirkinliğin özgünlüğü de iyice belirginleşmişti zaten. Yitirdiğim gözüm, çirkinliğimi günbegün pekiştirmiş, tüm çıplaklığıyla sürekli görünür hale getirmişti yalnızca. Doğuştan gelen çirkinliğim kendini gölgelerde gizlemeye çalışır. Bunu çekip sürükleyerek gün ışığına çıkaransa yitirdiğim gözüm olur. Zaten ben, zifirî karanlıkta yolculuğa çıkan sağ gözüme bir görev biçtim. İşlevini yitiren gözümü, kafatasımın içerisindeki karanlığa açılan bir göz olarak görürüm. Bir gözüm, vücut ısımdan bir nebze daha sıcak, kanla dolmuş zifirî karanlığı sürekli izler. İç kısmımda kalan gece ormanını gözetleyecek bir nöbetçi buldum ve böylece, içimi gözlemleme pratiğimi kendi kendime geliştirdim.

Mutfaklı salon kısmından geçip el yordamıyla kapıyı bularak dışarı çıkınca ilk kez gözümü açtığımda zifirî karanlık şafak öncesi göğünü arkasına alan uzaktaki tepelerin hafiften ağardığını gördüm. Koşarak gelen kapkara köpek üstüme atlamaya çalışıyor. Fakat ânında reddedildiğini anlıyor; ses çıkarmadan vücudunu sabırla büzüp mantarı andıran burnunu karanlığın içinden bana doğrultuyor. Köpeği koltukaltıma alıp usulca ilerliyorum. Köpek kokuyor. Kucaklanmış halde hiç kıvıldamadan sertçe nefes alıp veriyor. Koltukaltım sıcaklamaya başlıyor. Belki de ateşi vardır. Çıplak ayak tırnağımı ağacın kıyısına çarpıyorum. Orada önce köpeği yere bırakıp el yordamıyla merdivenin yerinden emin oluyor, köpeği

bıraktığım karanlığın içinden tekrar kucaklıyorum; köpek az önce olduğu gibi vücudumun o boşluğunu doluruyor. Gülümsemeden edemiyorum ama devamı gelen bir gülümseme değil. Köpek kesin hasta. Merdivenden güçlkle iniyorum. Çukurun dibinde yer yer topuğumun gömüleceği kadar su birikmiş. Etten süzölmüş sıvı gibi az bir su. Üzerine öylece oturunca, suyun pijama altımı geçerek kıcıımı ıslattığını hissediyor, üstelik reddedemeyecek biriymişim gibi bunu uysallıkla kabul ettiğimi fark ediyorum. Fakat doğal olarak köpek, suyun kendini kirletmesine karşı çıkabiliyor. O ses çıkarmayı bilen köpek, sessiz kalmayı da bildiğini söyler gibi suskunca dizlerimin üzerinde dengesini sağlıyor, titreyen sıcak vücudunu hafifçe göğsüme yaslıyor. Köpek o dengeyi kurabilmek için olta iğnesinden farksız turnaklarını kaslarıma batırıyor. Yine bunu reddedemeyecek biri olduğumu kabullenerek o acıyı da hissediyorum, beş dakika sonra ise hiç umurumda olmuyor. Kıcıımı ıslatan, testisinin altına ve kasıklarım arasına biriken suya da aldırmış etmiyorum artık. 1.72 boy, 70 kilogramlık bedenimin şu an durduğu yerden, dün amelelerin kazıp çıkararak götürüp uzaktaki bir ırmağa attıkları toprağın toplam miktarıyla aynı olduğunu hissediyorum. Bedenim toprakla bütünleşiyor. Bedenimde, etrafımdaki toprakta ve nemli havanın bütünü içerisinde yaşayan tek şey köpeğin sıcaklığı ve yumuşakçalardan farksız olan burun deliklerim. Burun deliklerim ürkütücü bir hızla hassaslaşıyor, çukurdaki yoksul kokuyu sanki tarifsiz bir bereketmiş gibi topluyor. En üst düzeyde işlevlerini devam ettirerek birbirinden ayırt edilemeyecek kadar çok kokuyu içine çekiyor. Neredeyse kendimden geçip başımın arkasını (doğrudan kafatasımın gerisinde hissediyorum bunu) çukurun duvarına çarpıyorum ama burnum etraftaki sayısız kokuyu ve az biraz oksijeni kesintisiz bir şekilde içine çek-

meye devam ediyor. Çürüyen acı zehir hâlâ vücudumun her yanında dolaştığından, artık dışarı sızmayacak gibi geliyor. Ateşli “beklenti” hissi gelmiyor ama korku duygum dağıldı. Her şeye karşı duyarsızım, hatta şu an bir bedene sahip olmama bile aldırış etmiyorum. Tek üzüntüm umursamazlığımı kimselerin görmemesi. Köpek mi? Köpeğin gözleri yok. Duyarsızlığım yüzünden benim de yok. Merdivenlerden indiğimden beri gözüm yine kapalı.

Sonra cenazesinin yakılma törenine katıldığım arkadaşımı düşünmeye başlıyorum. Bu yazın sonunda, arkadaşım tüm kafasını kızıla boyayıp, makatına hıyar sokuşturup kendini çırılçıplak asarak intihar etti. Sabahın erken saatlerine kadar devam eden bir partiden hasta tavşan gibi bitkin bir halde dönen karısı onu öyle bulmuştu. Neden karısıyla birlikte partiye gitmemişti acaba? Öyle bir adamdı o, karısını tek başına partiye yollayıp çalışma odasına kapanmasını ve çevirisiyle (ortak çalışmamızdı) uğraşmasını kimse garipsemezdi.

Arkadaşımın karısı, cesedin iki metre önünden partinin yapıldığı yere, saçları korkudan havaya kalkmış halde, kollarını havada savurarak çıkmayan sesiyle çığlıklar atıp, çocuksu yeşil ayakkabılarının düzensiz adımlarıyla başka kimsenin göremediği kendi gece yarısı gölgesinin yolundan giderek, geri sarılan bir film gibi dönmüştü. Polise haber verildikten sonra ailesinden gelecek refakatçiyi beklerken oturup burnunu çeke çeke sessizce ağlamıştı. Orada yetkili memurun incelemesi tamamlanınca, kızıla boyalı başı ve kasıklarında kurumuş yaşamının son menisi, tam anlamıyla kurtuluşu mümkün olmayan ölünün cenazesıyla ilgili işlerle ilgilenmek ona ve arkadaşımın metanetli büyükannesine kalmıştı. Ölünün, şokun etkisiyle alıklaşmış annesi bir işe yaramadı. Yalnızca, ölünün kafasındaki boyayı yıkamaya kalkınca birden kesin

bir irade sergileyerek buna karşı çıktı. Yaşlı kadınla birlikte taziyeye gelenleri geri çevirdik ve üçümüz baş başa, bir zamanlar özgünlüğünün haznedarı olan bedenindeki sayısız hücrenin hızla ve gizliden gizliye parçalanmakta olduğu ölü adam için cesedin başında bekledik. Kuruyup çatlamış deri, tanımsız bir şeye dönüşmüş mayhoş, şarap rengi hücreleri bir kalkan gibi içeride tutuyordu. Arkadaşımın kırmızı suratlı cesedi, askerî bir sedyede gururlu ve mesafeli bir şekilde çürür halde yatarken, karanlık tünelin öbür tarafından çıkamadan ansızın bitiveren 27 senelik hayatında olduğundan daha ivedi bir gerçeklikle doluydu. Derisinin oluşturduğu kalkan çökmek üzereydi. Hücre sürüsü şarapta olduğu gibi mayalandıkça, bedenin gerçek somut ölümünü de hazırlıyor. Geride kalanlar da bu şarabı içmek zorundalar işte. Arkadaşımın bedeninin, zambak gibi kokan çürüme önleyici ilaçla ilişkisinde çizdiği sınırın o yoğun anları beni büyülüyordu. Bu saf zamanın tek seferlik uçuşunu izlemek, bana bir bebeğin başının tepesi kadar yumuşak ve sıcak, tekrar edecek olan bir başka türden zamanın kırılğanlığını hatırlatıyor.

Bu durumu kıskandığımı itiraf edeyim. Nihayetinde gözlerimi son kez kapattığım bedenimin kendi çürüme deneyiminden geçeceği an geldiğinde bunu izleyecek, olanların gerçek anlamını kavrayacak bir arkadaşım olmayacaktı.

“Rehabilitasyon merkezinden döndüğünde onu oraya dönmesi için ikna etmem gerekirdi.”

“Hayır. Oğlan daha fazla orada kalamazdı,” dedi arkadaşımın büyükannesi. “Rehabilitasyon merkezindeki diğer hastalar, onun yaptığı o güzel şeylerden öyle etkilendi ki orada daha fazla kalması mümkün değildi. Bu noktayı unutarak kendini suçlamamalısın. Olanlar bunu daha da belirgin hale getirdi; onun klinikten ayrılıp özgür bir yaşam sürmesi en doğrusuydu. Eğer orada in-

tihar edecek olsaydı yüzünü kızıla boyayıp çırılçıplak soyunup boynundan asamazdı kendini. Ona fazlasıyla saygı duyan diğer ruh hastaları onu engellerdi.”

“Sen çok sağlam duruyorsun, bu da bana güç veriyor.”

“Herkes ölür. 100 yıl sonra çoğu insanın ne şekilde öldüğü sorgulanmaz. En çok içine sinen yolla ölmek en iyisidir.”

Yatağın kıyısına ilişen arkadaşımın annesi dinlenmeksizin cesedin ayaklarını ovalıyordu. Korkmuş bir kaplumbağa gibi başını omuzlarının arasına iyice gömmüş, konuşmamıza tepki vermiyordu. Feci ölçüde ölen oğlununkine benzeyen, bitkileri andıran yassı yüzünün küçük hatları, eriyip giden şeker gibi derin kırışıklarla kaplanmıştı tamamen. Böylesine doğrudan ve mutlak bir umutsuzluk ifade eden bir yüzü daha önce hiç görmemiştim sanırım.

“Sarudahiko¹ gibi,” dedi ölen arkadaşımın büyükannesi, alakasız bir şekilde.

Sarudahiko: Bende komik, avam bir tını uyandıran bu kelime, muğlak da olsa bana bir anlam ifade etmenin eşliğindeydi ama zihnim yorgunluktan öyle körelmişti ki sonrasında büyüyen, hafif bir titreme bile yaşayamadı. Kelimenin anlamı elimden kaçıyor. Başımı boş yere iki yana sallarken bile Sarudahiko kelimesi anlamının mührü kırılmamış bir şekilde hafızamın derinliklerine bir kurşun gibi battı.

Ancak şimdi çukurun dibindeki su birikintisinde, kucağında köpekle otururken Sarudahiko kelimesi zihnimde, tanıdık bir anılar kümesi şeklinde yüzeye çıktı. O günden beri donmuş halde duran bu sözcüğü çevreleyen beyin dokuları eriyip çözülmüştü. Sarudahiko-no-mikoto

1. Japon mitolojisinde yol gösterici, aydınlığın tanrısı. (Ç.N.)

–gökten inen tanrıları– göğün sekiz kollu kavşağında karşıladı. O davetsiz misafir sürüsünün temsilcisi sıfatıyla gelen Sarudahiko ile uzlaşma görüşmelerini yapan Ameno-uzume dünyanın ilk sakinleri olan balıkları toplayıp otorite sağlamaya çalışırken suskun kalarak direnen denizhıyarının ağzını, “Bu ağız konuşmayan ağız,” diyerek bıçakla kesip açtı. Başını kızıla boyayan bizim nahif 20. yüzyıl Sarudahiko’muzun da ağzı kesilip açılan o denizhıyarıyla aynı türden bir insan olduğunu söylemek gerekir. Bu düşünceyle gözlerimde biriken gözyaşları yanaklarımdan süzülüp dudaklarıma ulaştı, oradan da köpeğin sırtına düştü.

Ölümünden bir yıl önce, arkadaşım Columbia Üniversitesi’ndeki öğrenimini yarıda keserek Japonya’ya dönünce, hafif derecede ruhsal bozuklukları olan kişiler için kurulmuş rehabilitasyon merkezine yattı. O merkezin varlığı ve arkadaşımın oradaki yaşantısı hakkında, kendi anlattıkları dışında bir şey bilmiyorum. Karısı, annesi, büyükannesi de Şonan sahil şeridindeki o merkezi hiç ziyaret etmemişlerdi. Arkadaşım çevresindeki herkeşe oraya gelmelerini yasaklamıştı. Şimdi dönüp bakıyorum da, öyle bir rehabilitasyon merkezi gerçekten var mıydı yok muydu emin olamıyorum.

Yine de arkadaşımın sözlerine inanacak olursak rehabilitasyon merkezi, Smile Training Center ya da Gülmüsem Sahnesi diye adlandırılıyordu. Oraya alınan insanlar her yemekte bol miktarda sakinleştirici içiyor, gündüz gece herkes uysal gülümsemelerle zamanlarını huzur içinde geçiriyordu. Şonan sahili boyunca sıkça görülen, tek katlı pansiyonlara benzeyen bir yerdi burası ve binanın yarısı limonluktu. Gündüzleri çoğu hasta geniş çimenlik alana yerleştirilmiş çok sayıdaki bankta oturarak birbirleriyle sohbet ediyorlardı. Açıkçası onlara hasta bile denmezdi, deyim yerindeyse uzun süreli konakla-

yan yolculardı. Sakinleştirici ilaçlarını alınca kontrol etmesi dünyanın en uysal evcil hayvanlarından da kolay olan bu yolcular, yüzlerinde birbirlerine karşı huzurlu glmsemeleriyle limonlukta ve çimenlere yerleştirilmiş büyük salıncaklara oturmuş zaman geçirirlerdi. Dışarı çıkmak serbestti; hiç kimse hapsedilmiş hissetmediğinden, kaçan da olmuyordu.

Smile Training Center'daki ilk haftasının sonunda, arkadaşım yeni kitaplar ve temiz giysiler almak için eve döndüğünde, ondan daha önce merkeze girmiş uysalca glmseyan hastalarından herhangi birine kıyasla, o garip yere çok daha çabuk uyum sağladığını düşündüğünü söylemişti. Ancak üç hafta sonra arkadaşım bir kez daha Tokyo'ya döndüğünde, hâlâ glmsese de biraz hüzünlü gibiydi. Ardından karısıyla bana açıldı. Hastalara sakinleştirici ilaç ve yemek dağıtıan hastabakıcılar hırpani erkeklerdi, kullandıkları ilaçlar yüzünden yemek yiyecek durumda bile olmayan dirençsiz hastalara sık sık kötü muamele ediyorlardı, ortada bir neden yokken yolda karşılaştıkları hastaların karınlarına yumruk atıyorlardı. Ben merkez sorumlusuna Őikyet etmesini nerdim. Fakat arkadaşım, bunu yapması durumunda merkez müdürünün onun aşırı can sıkıntısından yalan söylediğini veya basit bir sinir nöbeti geçirdiğini, hatta Őikyetine bu iki unsurun birlikte neden olduğunu düşüneceği yanıtını verdi. Sonuçta kimse, en azından Şonan sahilinde, bizim kadar sıkılmış olamazdı, üstelik hemen hemen hepimiz az çok aklımızı kaçırmış olmamıza rağmen. stne bir de, ilaçlar yüzünden gerçekten öfkelenip fkelenmediğimi kesin olarak anlayamayacak haldeyim.

Fakat görüşmemizden yalnızca iki-üç gün sonra, arkadaşım sabah kahvaltısında dağıtılan ilaçları içmemiş, öğlen ve akşam öğününde de aynı Şekilde ilaçları lavaboya atıp akıtmıştı. Ertesi gün, gerçekten öfkeli olduğun-

dan emin olunca, hırpani hastabakıcı için pusuya yatmış. Kendisi de hatırı sayılır ölçüde darbe alsa da hastabakıcıyı neredeyse öldürecekmiş. Arkadaşım bu olay sayesinde, uysalca gülümseyen hasta arkadaşlarının derin saygısını kazanmış ama merkez müdürüyle görüştüğünden sonra, oradan ayrılmak zorunda kalmıştı. Günlük yaşantılarındaki gibi ahmakça ve uysalca gülümseyerek onu yolcu eden hastalara elini sallarken daha önce hiç olmadığı kadar derin bir üzüntü hissetmişti.

“Henry Miller’ın bir lafı var. Onun üzüntüsüyle aynı üzüntüyü deneyimledim ben. Aslında o âna kadar Henry Miller’ın ne demek istediğini anlamamıştım. ‘Onunla birlikte *gülmeye çalıştım*, ama gülemedim. Buna çok üzül-düm, hayatımda *hiç üzülmediğim kadar hem de.*’ Bu sadece basit bir deyiş değil. Ayrıca Miller’ın o günden beri aklımdan çıkmayan bir sözü daha var. ‘Her şeye rağmen neşemizi yitirmeyelim!’”

Smile Training Center’da kaldığı sürenin sonundan, kafasını kıpkırmızı boyayarak çırılçıplak intihar edişine kadar, Miller’ın sözleri gerçekten arkadaşımın aklından çıkmamıştı. “Her şeye rağmen, neşemizi yitirmeyelim!” Arkadaşım vakitsiz, kısa son senelerini kesinlikle neşe içerisinde yaşamıştı. Hatta bir cinsel sapkılığa düşmüş, o türden çılgınlıklara dalmaya bile kalkmıştı. Arkadaşımın cenazesi yakıldıktan sonra yorgunluktan bayılacak halde eve döndüğümde karımla aramızda geçen bir konuşma bana bunu hatırlatmıştı. Karım beni tek başına viski içerek beklemişti. O gün onu ilk kez sarhoş görmüştüm.

Eve dönünce hemen karımla oğlumun odasına bakmaya gittim. O sıralarda bebeğimiz hâlâ evdeydi. Akşamüzeriydi ama bebeğimiz yatağında yatmış, tamamen boş bakan kahverengi gözleriyle uslu uslu, bitkilerin gözleri olsa kendilerine bakanlara karşılık verecekleri türden

bir durgunlukla bana bakıyordu. Karım bebeğin yanında değildi. Onu sessizce çalışma odasının karanlığında oturmuş, sarhoş halde buldum. Rafların arasındaki basamakta, sallanan dala tünemiş bir kuş gibi tuhaf bir denge sağlayarak oturmuştu. Öylesine şaşkındım ki karşısına o haldeyken çıkmış olmaktan utandım. Benim önceden basamağın yanındaki boşluğa gizlediğim viski şişesini bulup çıkarmış ve öylece basamağa oturarak doğrudan şişeden bir yudum içmiş, sonra ara vermeden azar azar içmeye devam ederek iyice sarhoş olmuştu. Burun delikleriyle üstdudağının arasını yağlı bir ter tabakası kaplamış halde, mekanik bir oyuncak bebek gibi hareketlerle beni karşılamaya çalıştıysa da ayağa kalkmayı başaramamıştı. Şeftali rengi gözleri hummalıydı, elbisesinin arasından çıkan boynu ve omuzlarının tenindeki tüyleri diken diken olmuştu. Tüm varlığı, midesindeki tuhaflığı geçirmek için kör bir arayışla önüne çıkan tüm otları yiyen bir köpek izlenimi bırakıyordu.

“Hasta mısın yoksa?” diye gülünç bir soru sordum.

“Hasta değilim,” dedi karım, yaşadığım şaşkınlığın farkına varıp rahatça alay ederek.

“Besbelli sarhoşsun sen.”

Karşısına çömeldiğimde, sorgulayan bakışlarla bana bakan karımın üstdudağının kıyısına yapışıp kalmış titreşen ter damlasının, üstdudağın hareketine kapılarak yan tarafa yuvarlanıp damladığını gördüm. Alkolün nemli kokusuyla ağırlaşmış pis nefesi çarptı beni. Ölen arkadaşımın ölüm döşeginden getirdiğim, yaşayan insanların yorgunluğu bir kez daha vücudumun her köşesini zifiri siyaha boyadığında iç çekerek ağlayacak hale geldim.

“Evet ya, sen sarhoşsun.”

“O kadar da sarhoş değilim. Terliyorsam korktuğumdandır.”

“Neden korkuyorsun? Bebeğin geleceği mi endişelendiriyor seni?”

İnkâr ve kaçışın, kefaret ve deliliğe uzanan hikâyesi...

Çocuğunu bakımevine teslim etmek zorunda kalan Mitsu ile ABD'deki hayatından kaçan kardeşi Takaşi, Tokyo'da buluşup çocukluklarını geçirdikleri köye dönerler. Hem bir süreliğine şehir hayatının etkisinden kurtulma hem de aile evlerini satma niyetindedirler. Ancak bu süreçte kendilerini aile geçmişleriyle yüzleşirken bulur ve yıllar içinde birbirlerine ne denli yabancılaştıklarını anlarlar.

Oe'nin bu başyapıtı insanlık durumunu, aile psikolojisi ve kardeş rekabetini şiirsel bir dille derinlemesine inceliyor. Yaşam ile mitin bir araya geldiği huzursuz edici bir evren yaratıyor.

"Oe tam bir Japon olsa da umut ve umutsuzluk konusunu ele alışında Dostoyevski'den bir şeyler var sanki."

Henry Miller

"Savaş sonrası Japon edebiyatında yeni bir zirve."

Yukio Mişima

#yabancılaşma #geçmişleyüzleşme #insanlıkdurumu #ölüm
#doğaveinsan #kardeşrekabeti

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [t](#) | [canyayinlari](#)

roman

ISBN 978-975-07-5590-3

9 789750 755903